

Μνημόνιο Συνεργασίας για τη διατήρηση της μνήμης του Ολοκαυτώματος και την καταπολέμηση του αντισημιτισμού υπογράφηκε την Τρίτη 27 Φεβρουαρίου 2024, στη Λευκωσία, στο Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας της Κύπρου (ΥΠΑΝ).

Το Μνημόνιο υπεγράφη μεταξύ των Υπουργείων Παιδείας Ελλάδας και Κύπρου, της Εκκλησίας της Ελλάδος, της Εκκλησίας της Κύπρου, του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος και του Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδος και προνοεί την υλοποίηση δράσεων με στόχο τη διατήρηση της μνήμης του Ολοκαυτώματος και την καταπολέμηση του αντισημιτισμού και κάθε μορφής ρατσισμού.

Οι δράσεις που απορρέουν από το Μνημόνιο αφορούν στην πραγματοποίηση σεμιναρίων, στη δημιουργία κοινής ψηφιακής πλατφόρμας συνεργασίας για εκπαιδευτικούς σε Κύπρο και Ελλάδα και στην ανάληψη εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών, όπως η διεξαγωγή ετήσιου μαθητικού διαγωνισμού για το Ολοκαύτωμα, η οργάνωση επισκέψεων από τις σχολικές μονάδες και η υλοποίηση σχετικών δράσεων από τους μαθητές και τις μαθήτριες. Το Μνημόνιο προβλέπει, επίσης, τη συγκρότηση μιας κοινής επιτροπής εργασίας στην οποία θα εκπροσωπούνται τα έξι εμπλεκόμενα μέρη και η οποία θα εντοπίζει και θα εξειδικεύει περαιτέρω τα πεδία συνεργασίας μεταξύ τους.

Το Μνημόνιο υπέγραψαν η Υπουργός Παιδείας της Κύπρου Αθηνά Μιχαηλίδου, ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Γεώργιος, εκ μέρους του Υπουργείου Παιδείας της Ελλάδας ο Γενικός Γραμματέας Θρησκευμάτων Γεώργιος Καλαντζής, εκ μέρους της Εκκλησίας της Ελλάδος, ο Μητροπολίτης Μαρωνείας και Κομοτηνής Παντελεήμων, εκ μέρους του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος, ο Γενικός Γραμματέας του Δ.Σ. Βίκτωρ Ισ. Ελιέξερ και εκ μέρους του Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδος ο Πρόεδρος του Μίκης Μοδιάνο.

Η Κύπρια Υπουργός Παιδείας κα Μιχαηλίδου είπε στην ομιλία της ότι το «Μνημόνιο Συνεργασίας, που υπογράφουμε σήμερα, θα ενισχύσει και θα διατρανώσει την αποφασιστικότητα και τη θέληση όλων μας, όχι απλά να διατηρήσουμε άσβεστη τη μνήμη του Ολοκαυτώματος, αλλά και να καταπολεμήσουμε κάθε σύγχρονη μορφή αντισημιτισμού, ρατσισμού και μισαλλοδοξίας».

Υπέδειξε ότι αυτός είναι ένας από τους στόχους του Προγράμματος Συνεργασίας στον τομέα της Παιδείας μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού της Ελληνικής Δημοκρατίας, το οποίο υπέγραψε, τον περασμένο Δεκέμβριο, με τον ομόλογό της, Κυριάκο Πιερρακάκη. Η κα Μιχαηλίδου δήλωσε επίσης ότι μέσα από το διαθρησκευτικό διάλογο και τη διατήρηση της συλλογικής μνήμης για το Ολοκαύτωμα «μπορούμε να προστατεύσουμε την κοινωνία και να δημιουργήσουμε ένα κόσμο καλύτερο από τον σημερινό». Επιπλέον εξέφρασε την ευαρέσκειά της για την ενίσχυση των δεσμών μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών και για την περαιτέρω ανάληψη δράσεων, με σκοπό τη διατήρηση της μνήμης του Ολοκαυτώματος και την καταπολέμηση του αντισημιτισμού, που επιτυγχάνονται μέσω της υπογραφής του Μνημονίου.

Δήλωσε ότι η Κυπριακή Δημοκρατία συμμετέχει ως παρατηρητής στη Διεθνή Συμμαχία για τη Μνήμη του Ολοκαυτώματος IHRA, προκειμένου να συμβάλει στην ενίσχυση των προσπαθειών για την προώθηση και την ενθάρρυνση δράσεων για τη μελέτη και τη διατήρηση της μνήμης αυτής.

Η Κύπρια Υπουργός Παιδείας πρόσθεσε ότι το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας έχει θεσμοθετήσει τα τελευταία χρόνια ετήσιο διαγωνισμό στη Μέση Εκπαίδευση για τη μνήμη του Ολοκαυτώματος, ενώ, σε συνεργασία με το Παγκόσμιο Κέντρο Μνήμης του Ολοκαυτώματος Yad Vashem (Γιατ Βασέμ), φιλοξενούνται σε σχολεία της Κύπρου περιοδεύουσες εκθέσεις σχετικές με το Ολοκαύτωμα.

Ανέφερε ακόμη ότι μια καινούρια έκθεση με τον τίτλο «Stars without Heaven – Τα παιδιά στο Ολοκαύτωμα», θα ενταχθεί στις ήδη υπάρχουσες, με πρωτοβουλία της αρμόδιας Ομάδας Αναλυτικών Προγραμμάτων Ιστορίας.

Επιπλέον, είπε ότι ομάδα εκπαιδευτικών από την Κύπρο επισκέπτεται ανά διετία το Κέντρο Yad Vashem στο Ισραήλ για επιμόρφωση σχετικά με τη διδασκαλία του Ολοκαυτώματος ενώ, παράλληλα, το Υπουργείο συνεργάζεται και με άλλα κέντρα διδασκαλίας του Ολοκαυτώματος όπως το Musee de la Shoah.

«Μια πρόσθετη δράση με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, που προκαλεί μεγάλη συγκίνηση σε μαθητές και εκπαιδευτικούς, είναι η φιλοξενία επιζησάντων του Ολοκαυτώματος στους σχολικούς χώρους», είπε η κα Μιχαηλίδου, σημειώνοντας ότι τα τελευταία χρόνια, κατά τη διάρκεια της Διεθνούς Ημέρας Μνήμης για τα Θύματα του Ολοκαυτώματος, το Υπουργείο προβάλλει το μήνυμα «We Remember», ως ελάχιστο φόρο τιμής στα θύματα του Ολοκαυτώματος.

Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Γεώργιος στη δική του τοποθέτηση χαιρέτισε την υπογραφή του Μνημονίου Συνεργασίας, επισημαίνοντας ότι οι πνευματικοί πατέρες του εβραϊκού έθνους, ο Αβραάμ, ο Ισαάκ και ο Ιακώβ «είναι και δικοί μας πνευματικοί πατέρες». Πρόσθεσε ότι οι ψαλμοί και τα άλλα βιβλία της Παλαιάς Διαθήκης «είναι και δικά μας πνευματικά

εντυπώματα».

Ιουδαϊσμός και Χριστιανισμός, είπε χαρακτηριστικά ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου, καλούνται να συνεργαστούν προς όφελος του σύμπαντος κόσμου και σε αυτό το πλαίσιο είχε κυκλοφορήσει και η κοινή διακήρυξη του μακαριστού Αρχιεπισκόπου Χρυσόστομου Β΄ με τον Αρχιεπίσκοπο του Ισραήλ στις 6 Δεκεμβρίου 2011, η οποία χαρακτηριστικά λέει «πάνω από όλα βεβαιώνουμε τη διδασκαλία των αντίστοιχων θρησκειών μας σε σχέση με την αγιότητα της ζωής και την αξιοπρέπεια του ανθρώπινου προσώπου δεδομένου ότι ο καθένας έχει δημιουργηθεί κατ' εικόνα Θεού. Κατά συνέπεια καταδικάζουμε όλες τις πράξεις που βεβηλώνουν την ιερότητα αυτή, ιδιαίτέρως δε τη βία και την τρομοκρατία εναντίον αθώων».

Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου σημείωσε ότι το Μνημόνιο Συνεργασίας θα βοηθήσει στη διατήρηση της μνήμης του Ολοκαυτώματος αλλά και στο να καταπολεμήσει κάθε μορφή αντισημιτισμού, ρατσισμού και μισαλλοδοξίας, αρχές που δυστυχώς, όπως επεσήμανε, «μέχρι σήμερα καταπατούνται στην Κύπρο από τον Τούρκο εισβολέα, ο οποίος από το 1974 καταπατεί τα στοιχειώδη ανθρώπινα δικαιώματα και τις θρησκευτικές μας ελευθερίες».

Ο Γ.Γ. Θρησκευμάτων κ. Γ. Καλαντζής έκανε λόγο «για ιστορική μέρα», σημειώνοντας ότι είναι η πρώτη φορά που υπογράφεται ένα Μνημόνιο με τέτοιο αντικείμενο και με τους συγκεκριμένους συμμετέχοντες. Η Ελλάδα, συνέχισε, απώλεσε στο Ολοκαύτωμα το 86% των Ελλήνων Εβραίων, επισημαίνοντας ότι πρόκειται για ένα από τα υψηλότερα ποσοστά που καταγράφηκαν στην Ευρώπη.

Μιλώντας για το Ολοκαύτωμα ο κ. Καλαντζής τόνισε ότι «έχουμε την ευθύνη όχι μόνο να μην το ξεχάσουμε, αλλά με τη γνώση να μπορέσουμε να μάθουμε στη νέα γενιά τι είναι αυτό που πρέπει να αποφύγει».

Ο Μητροπολίτης Μαρωνείας και Κομοτηνής, εκ μέρους της Εκκλησίας της Ελλάδος, ανέφερε μιλώντας για το θέμα του αντισημιτισμού ότι η Εκκλησία της Ελλάδος εργάστηκε από χρόνια προς αυτή την κατεύθυνση και αναφέρθηκε σε δράσεις και προγράμματα που έχουν γίνει προκειμένου να καταδικαστούν όλα αυτά που έγιναν εις βάρος αυτών των ανθρώπων.

Ο Γ.Γ. του ΚΙΣΕ κ. Β. Ελιέζερ ανέφερε ότι ο αντισημιτισμός είναι ένα ιστορικό φαινόμενο το οποίο συνιστά την πιο οδυνηρή συνέπεια ενός συνόλου ψεμάτων για μια μερίδα ανθρώπων που πίστεψαν και συνεχίζουν να πιστεύουν στον μονοθεϊσμό. «Από τα αρχαία χρόνια οι Εβραίοι κατηγορήθηκαν με βάση το ψεύδος», είπε ο κ. Ελιέζερ και σημείωσε ότι «και σήμερα, 80 χρόνια μετά οι Εβραίοι βρίσκονται στο στόχαστρο, μόνο που οι Εβραίοι σήμερα δεν είναι μόνοι». Ανέφερε ότι στόχος είναι κάθε μορφή μισαλλοδοξίας, ο αντισημιτισμός, ο ρατσισμός να καταπολεμηθούν μέσα στα σχολεία, από τα σχολεία, επισημαίνοντας ότι είναι αξιόπαινο το πρόγραμμα επισκέψεων στο Άουσβιτς που πραγματοποιεί το Υπουργείο Παιδείας της Ελλάδος.

Ο Πρόεδρος του ΕΜΕ κ. Μ. Μοδιάνο υπογράμμισε τη σπουδαιότητα της εκπαίδευσης όσον αφορά τον αντισημιτισμό και εξήρε την πρωτοβουλία του Υπουργείου Παιδείας της Ελλάδος για τον μαθητικό διαγωνισμό που επιτρέπει στους μαθητές, αφού επιλεγθούν, να πάνε ένα εκπαιδευτικό ταξίδι στο Άουσβιτς και να κάνουν διάφορα σεμινάρια για το Ολοκαύτωμα.

*Με στοιχεία από τους [Cyprus Times](#), 27.2.2024